

**Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane**

Møteinnkalling

Utvalg:	AU i verneområdestyret for SVR
Møtested:	Teams
Dato:	06.05.2020
Tidspunkt:	09:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 90505902. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Høye brøytekanter er sikkert vårtegn, anleggsveien til Duge kraftstasjon. (foto: Guro Sødergren)

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold
--------------------	---------

AU 19/20	Godkjenning av innkalling og saksliste
AU 20/20	Val av en representant til å skrive under møteprotokollen saman med styreleiar
AU 21/20	Orienteringssaker
AU 22/20	Søknad om tilrettelegging av natursti for bilturister langs Brokke- Suleskardveien i Setesdal Vesthei og Ryfylkeheiane landskapsvernområde, Valle og Sirdal kommune.
AU 23/20	Søknad om bruk av snøscooter i samband med sikringstiltak på høgspenline. Skargjes - Store Urevatn. Agder Energi nett. Bykle kommune.
AU 24/20	Eventuelt

AU 19/20 Godkjenning av innkalling og saksliste

**AU 20/20 Val av en representanter til å skrive under møteprotokollen
saman med styreleiar**

AU 21/20 Orienteringssaker

**Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane**

Postadresse
Postboks 788 Stoa
4809 ARENDAL

Besøksadresse
Kommunehuset, 4440 Tonstad

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47 38 17 62 03
fmavgso@fylkesmannen.no
www.svr.no

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2020/3220-0

Saksbehandler: Guro Sødergren

Dato: 28.04.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
AU i verneområdestyret for SVR	22/20	06.05.2020

Søknad om tilrettelegging av natursti for bilturister langs Brokke-Suleskardveien i Setesdal Vesthei og Ryfylkeheiane landskapsvernområde, Valle og Sirdal kommune.

Forvalters innstilling

I henhold til forskrift om vern av Setesdal Vesthei- Ryfylkeheiane landskapsvernområde kap. IV pkt. 1.3 d får verneområdestyret tillatelse til å merke natursti/carwalk ved Håheller området med påler og villreinplate etter miljødirektoratets designmanual.

Vilkår

- Pålene og villreinplaten skal plasseres slik at de ikke er ruvende i terrenget.
- Pålene skal i de fleste tilfelle fundamenteres i fjell, i terreng skal det graves med håndmakt.
- Naturstien skal merkes etter trase som ligger vedlagt søknad.
- Om naturstien skal legges ned skal alt av materialer tas ned og ryddes bort.
- Stien skal være ferdig merket innen 20 august 2020.

I henhold til naturmangfoldloven § 48 får verneområdestyret tillatelse til fire transporter med helikopter i forbindelse med etablering av natursti/Carwalk ved Håheller. Transportene skal starte enten ved Fossebu eller Håheller rasteplass og fly kortes mulig strekning til et punkt langs naturstien.

Løyve gjelder for inntil fire transporter og må gjennomføres mellom 15 juni og 20 august 2020.

Vilkår

- Dette løyvet er bare gyldig sammen med kommunalt løyve etter Lov om motorferdsel i utmark og islagte vassdrag.

- Dersom transporten lander på andres eiendom, må innehaver av løyvet selv innhente samtykke fra grunneier.
- Løyvet skal alltid være med under transporten.
- Løyvet kan trekkes tilbake på kort varsel i perioder dersom hensyn til viltet krever det.
- Dersom det observeres reinsdyr i nærheten av landingspunktet skal turen avventes til faren for forstyrrelser ikke lenger er tilstede.

I henhold til naturmangfoldloven § 48 får verneområdestyret tillatelse til boring i fjell i forbindelse med fundamentering av påler samt sikringstiltak i fjellside ned til Rosskreppdammen.

Vilkår

- Stål som festes i fjell etter boring skal lett kunnes kappes av med vinkelsliper om stien skal ryddes bort.

Saksopplysninger

Bakgrunn for søknaden

Verneområdestyret for Setesdal- Vesthei og Ryfylkeheiane søker om dispensasjon til etablering av natursti/ carwalk ved Håheller i SVR-LVO, Sirdal og Valle kommune.

For å kunne gjennomføre tiltaket søkes det om dispensasjon for å kunne grave i terrenget, boring i fjell, merking av sti samt helikoptertransport.

Tiltakene er planlagt gjennomført sommer og høst 2020.

Brokke-Suleskardveien er en egen innfallsport i besøksstrategien for SVR som ble godkjent av Miljødirektoratet i 2018. Det er beskrevet ulike tiltak til innfallsporten og etablering av en natursti med utgangspunkt med rasteplassen ved Håheller er et av tiltakene.

Naturstien vil ligge i et landskapsvernområde med dyrelivsfredning og tiltaket må ikke true verneformål eller verneverdier. Verneområdestyret må derfor vurdere tiltaket etter verneforskrift og naturmangfoldloven.

Naturstien vil være en videreutvikling av rasteplassen som allerede ligger ved Håheller i dag.

Forvaltningssekretariatet mener område ved Håheller i seg selv vil kunne tåle belastningen som en natursti kan medføre. Område er allerede preget av store saueinnhegninger og løypenettet til DNT utgjør mye ferdsel. Ikke minst er område belastet med vannkraftutbygging. Landskapsinngrepene med dam, reguleringsmagasin og tilhørende infrastruktur setter sitt klare preg på landskapet.

Naturstien vil kanalisere bilturister til en kort rundløype i stedet for villgåing andre steder langs veien.

Stien skal gi en liten smakebit over hva Setesdal- Vesthei og Ryfylkeheien har å by på av natur, landskap og dyreliv. Ved naturstiens startpunkt skal det settes opp infoskilt som skal gi turistene nødvendig informasjon; som krav til fottøy, distanse, søppelhåndtering osv.

Stien skal bli godt merket med påler etter miljødirektoratets designmanual som leder turistene riktig vei. Underveis kan turistene lese seg til informasjon og kunnskap om livet til fjells.

Via infoskilt skal det formidles relevante tema for området som rovfugl, rovdyr, villrein, fisk, kulturhistorie, sau og fornybar energi for å nevne noen.

Ca. halvveis i naturstien er det et utsiktpunkt «*viewpoint Rjuven*» der turistene kan skue ut over vakkert høyfjellslandskap. Her skal det etableres ei ståltavle med en utskjæret villreinbukk (i faktisk størrelse) som skal symbolisere den sårbare arten som Norge har et spesielt ansvar for.

Enkelte steder langs stien må det iverksettes tiltak for å ikke forringe naturtilstanden som for eksempel klopper i våte myrpartier, gjerdeklyver over sauegjerder og kjetting for å sikre i skrått og bratt terreng.

Trasé er gått opp med GPS for å vite mer om mål på lengde og høydeforskjeller. Terreng og landskap er vurdert hvor det er mest hensiktsmessig å legge traséen. Det er noe stigning i starten, lavest til høyeste punkt er ca. 100 høydemeter. Disse høydemetrene må tas i starten på turen, turistene vil få en fin utsikt i ryggen med Håheller og hytteheia i bakgrunnen.

Stien er ca. 3 km lang og turistene vil bruke en liten time på runden.

Kartskisse over trase, start og endepunkt ved Håheller rasteplass.

Naturstien skal merkes med påler etter designmal fra miljødirektoratet. Selve skiltene med informasjon er «skjult» inne i stolper, og vippes ut av leseren. Stolpene skal ikke være for høye for å virke ruvende i terrenget. Det skal enten brukes to stykker av malmfuru 145x45 mm eller to stykker av termofuru (varmebehandlet furu) 140x42 mm. De to partene limes sammen. Stolpenes høyde bør være 1 600 mm.

Før de to halvpartene limes sammen, sages eller freses en 10 mm dyp og 510 mm lang «slisse» i den ene halvparten. Dette er for å gjøre plass til skiltet

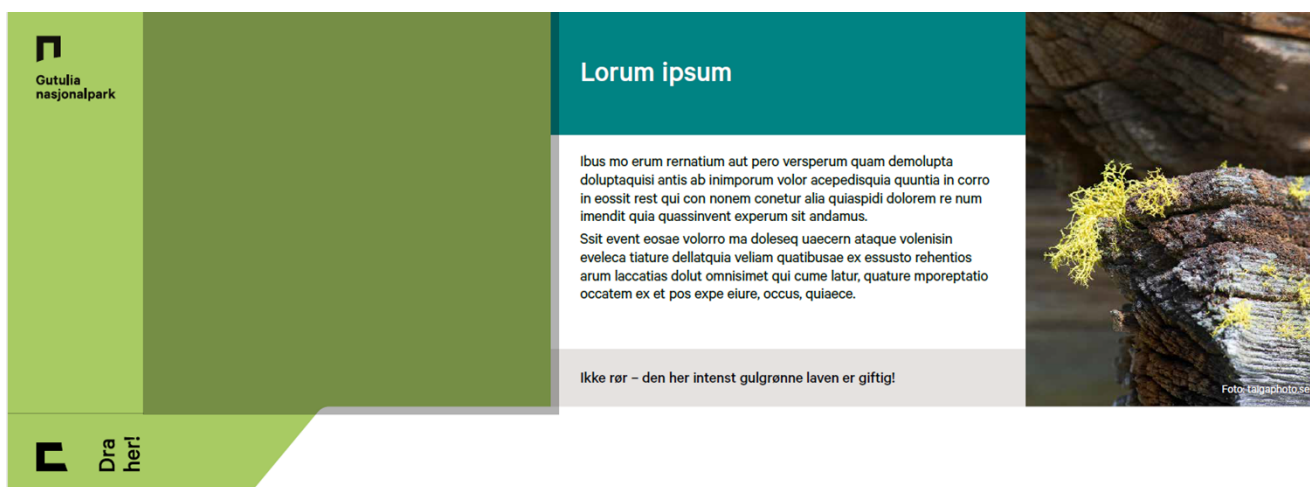
Det vil bli plassert ut ca. 20 stolper, halvparten av disse skal ha informasjonsskilt innebygd. På denne måten blir informasjonen svært lite dominerende i terrenget. Det er plass til et språk på hver side av skiltet. Innhold på disse infoskiltene jobbes det med i disse dager. Leverandør skal ha dette ferdig innen 1 juli 2020.

Stolper som plasseres langs stien.

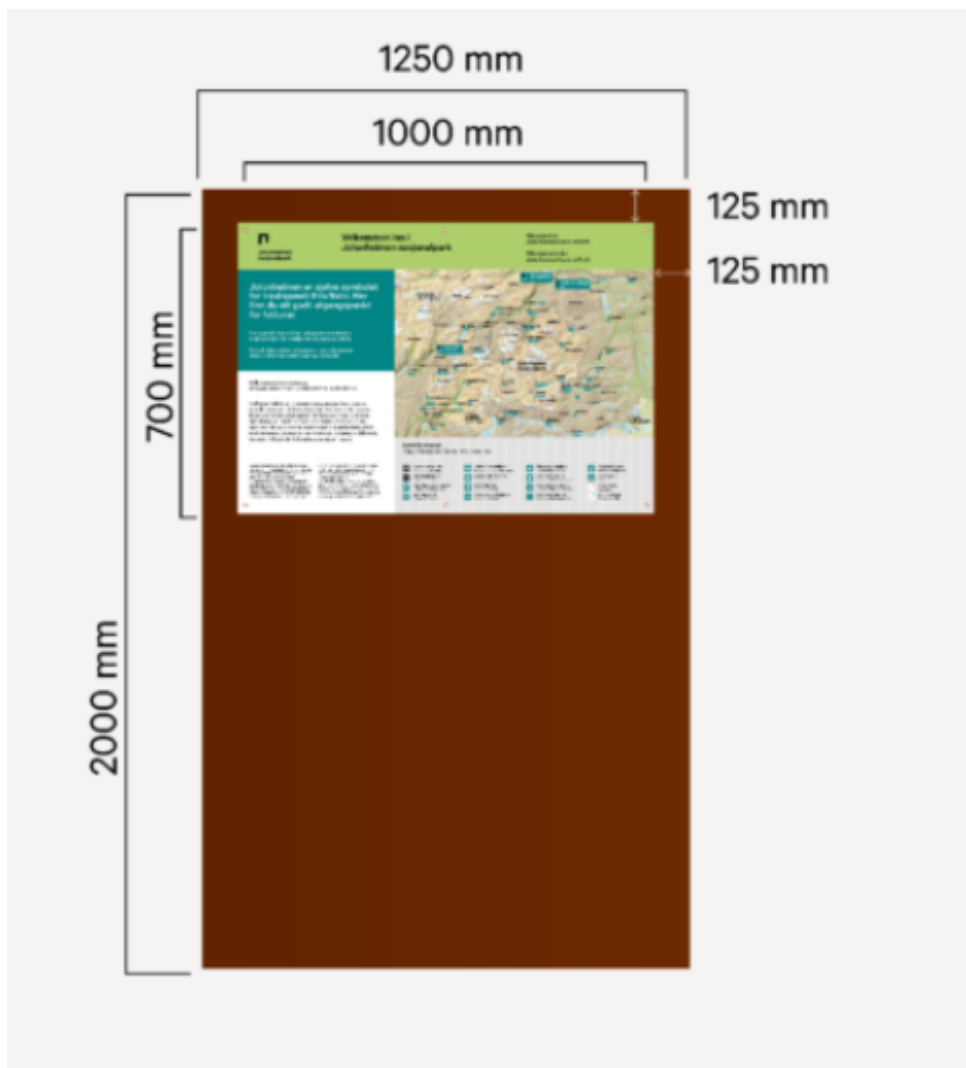

Informasjonsskilt vippes ut av leseren.

Skiltene skal det benyttes GoBond 3 mm, Dibond 4 mm eller lignende. Dette er plater bygget opp av to aluminiumsplater med en kerne av polyetylen. Skiltene har trykk på begge sider, og har derfor plass til to språk (engelsk og norsk).

Det skal settes opp ett informasjonsskilt om naturstien dette skal plasseres ved stiens start og endepunkt.

Ved naturstiens startpunkt skal det settes opp ett infoskilt som skal gi turistene nødvendig informasjon; kart, anbefalt fottøy, distanse, søppelhåndtering, oppførsel mht til sau osv. innhold hvilken type informasjon som skal stå på skiltet blir utarbeidet i disse dager.

Det er i dag usikkert hvilken type grunn dette skiltet skal monteres ned i. Trolig en blanding av løsmasser og fjell. Skilt som settes opp på løsmasser må ha en fundamentering tilpasset grunnforholdene. I vindutsatt område er vind den viktigste ytre belastningen å ta hensyn til. Fundamentet må dimensjoneres slik at det ikke blir setninger i grunnen. Grunnen må tåle vekten av skiltet, fundament og de ytre belastningene. Alle disse faktorene vil tas hensyn til når fundamentene for skiltet dimensjoneres. Det skal bygges inn en sikkerhet for at skiltene ikke velter eller kommer ut av posisjon. Avhengig av løsmasser og klima, må man i dette område hindre at tele bringer skiltet ut av posisjon. Infotavlen vil bli levert ved Håheller av leverandør innen 1 juli 2020. Det gjenstår og finne en entreprenør som kan fundamenterer skiltet. Endelig

plassering vil bli bestemt ved synfaring så raskt snøen er gått. Forslaget i dag er ved innkjørselen til selve rasteplassen (stiens startpunkt).

En villreinbukk skal skjæres ut i en stålplate som skal monteres på utkikkspunktet (viewpoint Rjuven) som er rent fjell. Stålplaten må muligens transporteres med helikopter. Den veier ca. 120kg og med fire mann vil denne være mulig og bære på plass. Dette vil bli vurdert i forkant om den skal transporteres med helikopter eller bæres på plass med håndmakt. På forhånd må det lages et solid fundament som stålplaten festes til. Det er viktig at skiltet blir godt forankret da det skal tåle og stå oppreist gjennom en hel vintersesong. Vi tar sikte på at samme entreprenør som fundamenterer infoskiltet tar arbeidet med villreintavlen også. Sekretariatet har fått tilbud fra leverandør som får produsert bukken i faktisk størrelse. Målene på platen vil være 2000mmx 1500mm. Platen vil bli levert ved Håheller/ Fossebu.

Tavl
e
med
en
utskj
æret
reins
dyrb
ukk
skal
sym
bolis
ere
vern
eom
råde
ts
stolt
het,
Euro

pas særligste villreinstamme.

Sikringstiltak i bratte partier kan være aktuelt. Det må da bores i fjell og legge ut kjetting tilsvarende stien til Kjerag. Det er Statens Naturoppsyn som tar på seg oppdraget med å sikre fjellsiden ned mot dammen.

Utlekking av klopper i områder med myrpartier for å forebygge slitasje og sår i landskapet må nok beregnes. Vi har per i dag ikke helt oversikt på hvor på stien dette blir mest nødvendig.

Stien vil krysse et sauegjærde, en gjerdeklyver må derfor settes opp. Ny sauegrind med smekklås er også aktuelt ved Rosskreppdammen.

Høring

Hele saken ble sendt til høring til berørte parter som kan bli påvirket av tiltaket. Jæren Smalelag, Fylkesmannen i Agder, Sirdal kommune, Valle kommune, Statens Vegvesen, Sira Kvina Kraftselskap, Villreinnemda for Setesdalsområde, Statskog SF og Agder Fylkeskommune fikk høringsbrev med informasjon om prosjektet datert 14 april 2020 med frist for uttale innen 1 mai 2020.

Sira Kvina kraftselskap har sendt inn svar på høringen datert 17 april 2020:

Høringsuttale fra Sira-Kvina kraftselskap angående etablering av carwalk ved Håheller:

Sira-Kvina kraftselskap er positive til en kanalisering av ferdselen langs Brokke-Suleskardvegen av hensyn til vilt og generell belastning på naturen. Vi tror også dette vil kunne være et godt lavterskeltilbud til turister og andre ferdende langs Brokke-Suleskardvegen. Sira-Kvina bidrar også med finansiering gjennom revisjonsavtale med Kvinesdal- og Sirdal kommuner.

Sira-Kvina presiserer at så sant det legges opp til ferdsel over vår grunneiendom og damkonstruksjoner er det en klar forutsetning at S-k ikke gis noe ansvar for de ferdende som ledes over vår grunn og våre konstruksjoner gjennom SVR sin tilrettelegging. Det ber vi om at dette bekreftes skriftlig.

Turløypen må ikke legge noe hinder for drift og vedlikehold av anlegget. Det gjøres også allerede nå beskjed om at det vil kunne komme ytterligere sikringstiltak på eksisterende damkonstruksjoner. I forbindelse med dette arbeidet vil adgang over dam måtte stenges. Det legges også til grunn at sti må kunne stenges på kort varsel av andre driftshensyn på vår eiendom.

Valle kommune har sendt inn svar på høringen datert 29.04.2020

Viser til brev/søknad om tilrettelegging av natursti for bilturister langs Brokke/Suleskarvegen ved Håheller.

Valle kommune er positiv til tiltaket og har ingen merknader til dei framlagte planer.

Per i dag (30.04.20) har det ikke kommet flere svar på høringen. Eventuelle merknader som kommer i etterkant vil bli ettersendt til AU eller lagt frem i neste møte.

SVR og Statskog SF skal skrive en avtale og det skal betales ut en liten sum som skal kompensere for at SVR etablerer natursti på Statskog sin eiendom. Sekretariatet jobber for at dette blir en engangssum.

Forvaltingssekretariatet ved flere anledninger vært i kontakt med Statens Vegvesen, både per e-post og fysisk på stedet ved andre anledninger. SSV har tidligere kommet med innspill på hvor stien bør merkes for å krysse veien på en trafiksikker måte.

Høringspartene samt entreprenører og leverandører som skal utføre oppdrag for oss vil bli invitert med på en befaring så raskt snøen er borte og veien er åpen. Ser for meg midten av juni 2020.

Kostnad og finansiering

Verneområdestyret har i 2020 fått tildelt 100 000 fra Miljødirektoratet gjennom statlige tiltaksmidler for gjennomføring av naturstien.

I tillegg vil tiltaket også finansieres gjennom midler fra revisjonsavtalen mellom Sirdal kommune og SK. Dette er midler som er øremerket til friluftstiltak i verneområde. Det er satt av 300 000kr fra revisjonspotten til gjennomføring av naturstien.

Totalt har prosjektet 400 000 kr til gjennomføring i 2020.

Tabellen under viser en grov oversikt over de ulike kostnadene:

Tiltak	Kostnad eks.mva
Produksjon av påler	40 000
Gjerdeklyver	3 000
Montering av påler	130 000
Skilt til påler a 10	10 000
Stort infoskilt a 1	20 000
Villreinplate pluss frakt	20 000
Fundamentering av villreinplate samt stort infoskilt	45 000
Sikringstiltak	20 000
Helikopter	30 000
Sauegrind Rosskreppdam	10 000
SUM	328 000

Noen av tallene er per i dag usikre- men gir en vis pekepinn.

Forvaltingssekretariatet er ansvarlig for fremdrift, innhenting av tillatelser, gjennomføring, koordinering og budsjetteringen av arbeidet som skal utføres. Vi har avtale med leverandører av skilt, stålplate og påler om timespris om noe må vedlikeholdes eller repareres i årenes løp. Sekretariatet vil også be SNO om små

oppdrag knyttet til vedlikehold og drift gjennom bestillingsdialogen. Til mindre årlige utgifter kan vi benytte styremidler, større vedlikehold/videreutvikling kan vi søke miljødirektoratet.

Tidligere og sittende styret er kjent med planene gjennom vedtak av besøksstrategien og prioritering av tiltaksmidler for 2020. av den grunn blir saken bare lagt frem for arbeidsutvalget.

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- Forskrift om vern av Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiene landskapsvernområde av 28.4.00.
- Forvaltningsplan for SVR, godkjent 2015.
- Naturmangfoldloven.

Hjemmelsgrunnlag

Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiene landskapsvernområde ble vernet ved Kronprinsregentens resolusjon av 28. april 2000.

Formålet med vernet går frem av kapittel III i Forskrift om vern av Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiene landskapsvernområde:

- “1. Å ta vare på et sammenhengende, særpreget og vakkert naturområde med urørte fjell, hei og fjellskogsområder med et særpreget plante- og dyreliv, stølsområder, beitelandskap og kulturminner.
2. Å ta vare på et sammenhengende fjellområde som leveområde for den sørligste villreinstammen i Europa. “

Verneforskriftens kapittel IV punkt 1. 3 når tiltak kan skje uten at det strir mot formålet med vernet kan forvaltningsstyremakta på nærmere vilkår gi løyve til *d) opparbeiding og merking av nye turstier og løyper.*

Naturmangfoldloven § 48, dispensasjon når det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig:

Det er to vilkår for dispensasjon etter denne bestemmelsen og begge vilkårene må være utfylt for at dispensasjon kan gis:

- 1) Tiltaket kan ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og
- 2) Tiltaket må ikke stride mot vernevedtakets formål.

Transport med helikopter blir gitt etter § 48 da det ikke er hjemmelsgrunnlag i verneforskrift.

Styret for verneområda i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiene og Frafjordheiene har forvaltningsmyndighet for Setesdal Vesthei – Ryfylkeheiene landskapsvernområde.

Vurdering

Naturstien vil ligge i et landskapsvernområde med dyrelivsfredning. Vernemyndighetene må derfor vurdere tiltaket etter naturmangfoldloven samt forskrift om vern av Setesdal Vesthei og Ryfylkeheiane landskapsvernområde.

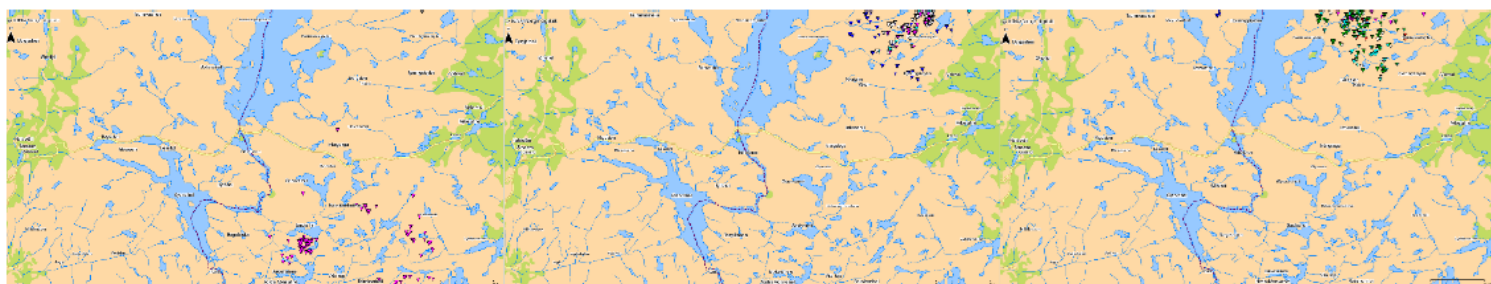
Håheller ligger 875 m. o. h midt mellom Suleskard i vest og Brokke i Øst og er en rasteplass kombinert med informasjonssenter for verneområdet og regionen. Håheller-området er uten de store spektakulære naturattraksjonene. Attraksjonene er stort sett knyttet til en slyngende asfaltert veg i høyfjellet med sitt landskap, topografi, vann og vegetasjon tett innpå vegen. Veien har ca. 77. 000 biler som passerer Håheller, - det vil si ca. 608 biler ila av et døgn.

Håheller ligger i landskapsvernområde der et av formålet med vernet er å ivareta Europas sørligste villreinstamme. Med hensyn til beite og trekk-områder for villrein, er det få parkeringsplasser for bilturister over Brokke- Suleskardveien. Håheller har blitt en type rasteplass som har en hensikt å kanalisere ferdsel fra Setesdal til Sirdal og motsatt og dermed motvirke «vill-camping» samt kunne gi kunnskap og informere om verneområde.

Etter § 7 i Naturmangfoldloven skal de miljørettslige prinsippene i § 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet. Forvaltningsmyndigheten må vurdere søknaden etter disse prinsippene ved alle tiltak som vedrører naturmangfoldet, og disse vurderingene skal fremgå av beslutningen.

Kunnskapsgrunnlaget § 8:

Tiltaket ligger i et nasjonalt villreinområde. Posisjoner fra GPS merkeprosjektet viser at området sør for Rosskreppfjorden er et område villreinen ikke bruker mye i sommerhalvåret. Bukk kan finne på å krysse veien, men sjelden de store fostringsflokkene. I vinterhalvåret er området hyppig i bruk av villrein og vil derfor betegnes som sentrale områder i villreinsammenheng.

Figur 1. Viser alle GPS posisjoner fra merkede simler i henholdsvis juli (venstre), august (midten) og september (høyre) perioden 2007-2015 i Brokke-Suleskar området.

Håhellerområde har flere hekkelokaliteter av rovfugl; kongeørn, fjellvåk, hubro, jaktfalk, jordugle og tårnfalk. Andre typiske høyfjellsarter er fjell og lirype, mår, røyskatt, og rødrev.

Kunnskapsgrunnlaget er vurdert som godt, det blir derfor lagt mindre vekt på føre var-prinsippet i Naturmangfoldlovens § 9.

Naturmangfoldlovens § 10: (økosystemtilnærming og samla belastning)

Vannkraftutbygging dominerer landskapsinntrykket med sine store dammer, terskler og reguleringshøyde. Andre inngrep som stinettet til STF og DNT sør, løypa som går fra Øyuvsbu til Håheller og videre til Taumevatn er med å prege det totale landskapsbildet og ferdsel i område. I tillegg til turisthytter har også Statskog og sankelag hytter liggende omkring. Landbruksnæring i form av sauedrift er godt representert i Setesdal Vesthei, noe som også gjelder spesielt for det aktuelle området. Brokke- Suleskard veien er åpen fra 20 mai til 1 november og har ca. 80000 bilpasseringer i døgnet.

Naturmangfoldlovens § 11: (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver)

Tiltakshaver skal dekke kostandene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.

Naturmangfoldlovens § 12: (miljøforsvarlig teknikker og driftsmetoder)

Alle inngrep i terrenget vil bli nøye vurdert av entreprenør. Det er et mål i arbeidet under etablering av stien å få så lite slitasje på naturen som over hode mulig. Ved fundamentering av pålene vil de aller fleste monteres i fjell. Det vil bores et kamstål som stikker opp 30 cm der pålen deretter tres nedpå og skrur fast. Mulig noen påler må graves ned i terreng, dette vil da gjøres med håndmakt.

Det vil bli brukt så få helikoptertransporter som overhodet mulig knyttet til arbeidet og all transport med helikopter vil bli gjennomført i tidsperioden 15 juni til 20 august. Det vil bli løft fra rasteplass ved Håheller og til et sted langs stien. Før helikoptertransport gjennomføres vil det bli skannet med kikkert i området vest for utkikkspunktet mot Bosvatnet der det kan beite villrein (hovedsakelig bukker) på denne tiden av året.

Konklusjon

Verneområdestyret for SVR gir seg selv tillatelse til etablering av natursti /carwalk som er et tiltak i godkjent besøksstrategi av både styret og miljødirektoratet. Tiltaket ligger i allerede belastet område, og stilen vil bli merket tett opp til blant annet vei, dam og reguleringsmagasin. Stien har en intensjon om å være med å bidra til redusert villparkering andre steder langs veien og styre ferdselen til et avgrenset område til en trase/viewpoint folk (og sauer) allerede bruker. Inngrepene er relativt små og reversible og kan enkelt fjernes om det skulle bli aktuelt. Stien er selvsagt også bare farbar i de månedene Brokke- Suleskard veien er åpen.

Tiltaket oppfyller vilkår i naturmangfoldloven og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og ikke stride mot vernevedtakets formål.

**Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane**

Postadresse
Postboks 788 Stoa
4809 ARENDAL

Besøksadresse
Setesdalsmuseet Rysstad,
Setesdalsvegen 3273, 4748 Rysstad

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47
fmavjth@fylkesmannen.no
www.svr.no

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2020/3862-0

Saksbehandler: Jørn Trygve Haug

Dato: 30.04.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
AU i verneområdestyret for SVR	23/20	06.05.2020

Søknad om bruk av snøscooter i samband med sikringstiltak på høgspentline. Skargjes - Store Urevatn og Holen - Breive. Agder Energi nett. Bykle kommune.

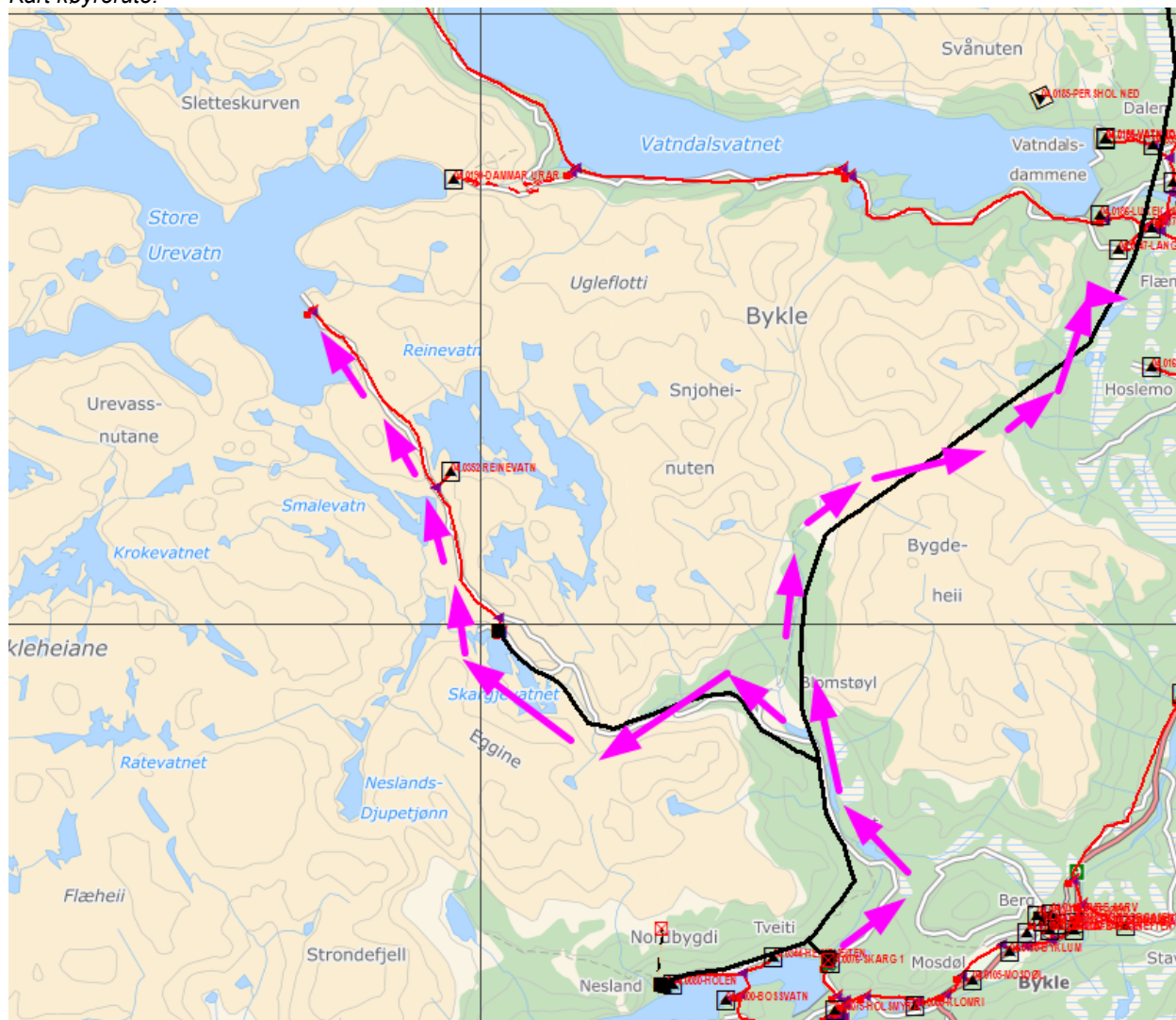
Forvalters innstilling

Med heimel i kapittel 4.5 og 5.4.b i *Forskrift om vern av Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernomsråde* får Agder Energi nett løyve til bruk av inntil to snøscootere for tilsyn av sikringstiltak på linenettet i området Skargje sekundærstasjon – lukehus Store Urevatn og på enkelte punkt på lina Holen – Breive. Kjøreruta skal følgje ruta teikna inn i vedtaket. Løyvet gjeld for 2020 og ein tur i veka fram til snømengda ikkje lenger gjer det naudsynt med sikringstiltak. Transport og tilsyn vert gjennomført av Otera Infra på oppdrag frå Agder Energi nett.

Øvrige vilkår:

- Dokumentet må alltid takast med under transport. Før transporten tar til skal loggskjema fyllast ut og følgje med løyvet.
- Om transporten skjer på andre sin eigedom må Agder Energi nett sjølv hente inn samtykke frå grunneigar.
- Om det vert oppdaga villrein under transporten skal denne utsettast til faren for uroing av dyra ikkje lenger er til stade.
- I forkant av kvar transport skal Statens Naturoppsyn kontaktast slik at aktiviteten kan ta omsyn til mogleg førekomst av raudlista fugl samt kor villreinen oppheld seg.

Kart køyrerute:

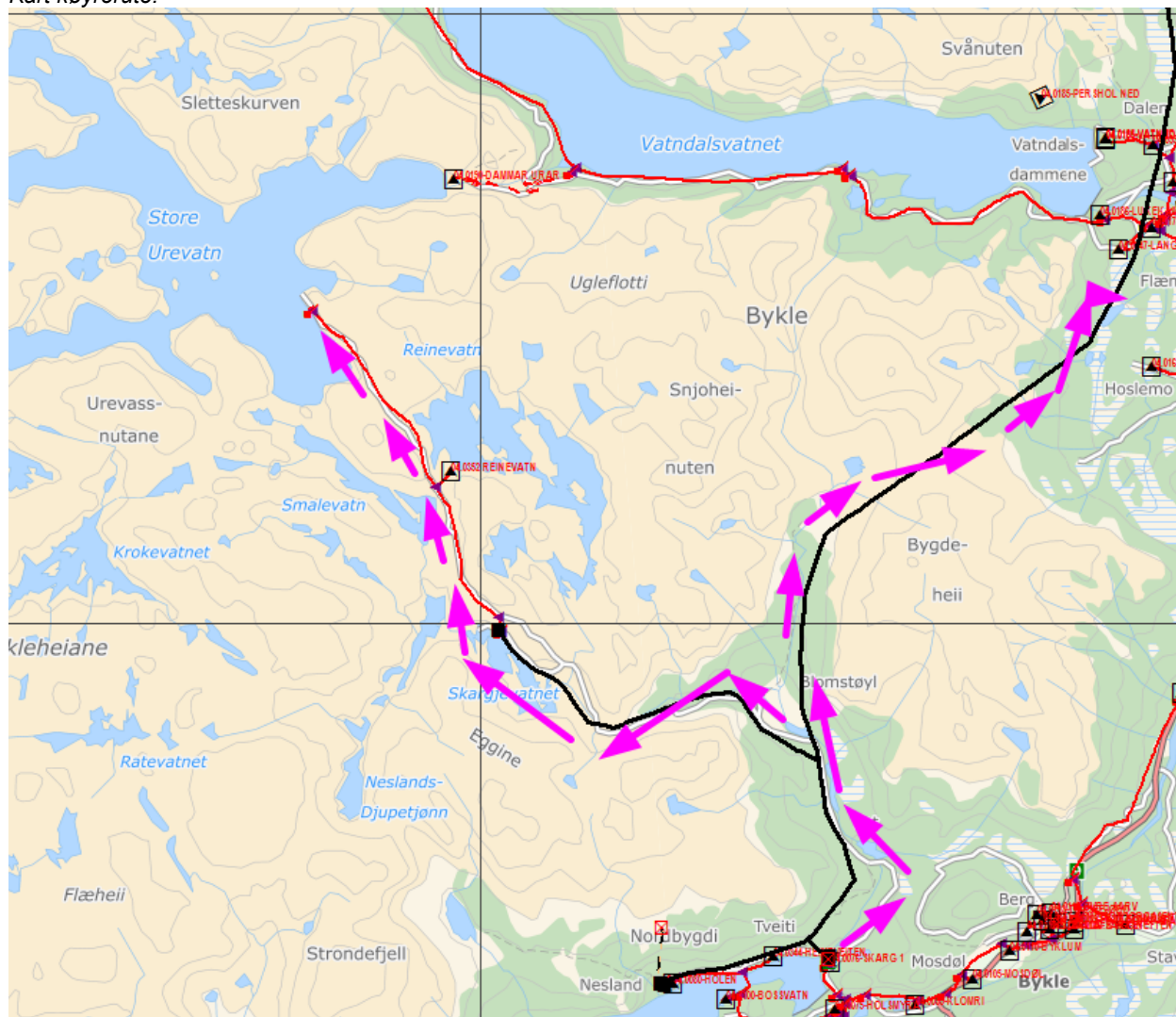

Saksopplysninger

Agder Energi nett har søkt om bruk av snøscooter i samband med kontroll av mellombels sikringstiltak ved 22 kV høgspenstline i området Skargje sekundærstasjon til lukehus ved Store Urevatn. I tillegg enkelte punkt på 66 kV høgspenstline frå Holen til Breive. Grunna dei store snømengdene i området i år er det rigga mellombels sperring på enkelte punkt der det er liten avstand opp til lina. Det er søkt om bruk av inntil to snøscootere ein gong pr. veke fram til snømengda er redusert slik at sikringstiltak kan fjernast. Kontroll vert gjennomført av Otera Infra på oppdrag frå Agder Energi nett.

Kart over køyreruta er teken inn nedanfor. Høgspenstlina Holen – Breive ligg i sin heilskap utanfor verneområdet men på enkelte korte strekk kan det bli naudsynt å køyre innom verneområdet for å kome fram. Køyring inn til Store Urevatn følgjer i all hovudsak traseen for anleggsvegen inn til Store Urevatn.

Kart køyrerute:

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- Forskrift om vern av Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde av 28.04.2000
- Forvaltningsplan for verneområda i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane frå 2015
- Naturmangfaldlova.

Heimelsgrunnlag

Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde vart verna ved Kronprinsregentens resolusjon av 28. april 2000. Føremålet med vernet er etter kapittel III i Føreskrift om vern av Setesdal Vesthei- Ryfylkeheiane landskapsvernområde:

1. Å ta vare på eit samanhengande, særmerkt og vakkert naturområde med urørte fjell, hei og fjellskogsområde med eit særmerkt plante- og dyreliv, stølsområde, beitelandskap og kulturminne.
2. Å ta vare på eit samanhengande fjellområde som leveområde for den sørlegaste villreinstamma i Europa.

Motorisert ferdsel i Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde vert regulert av verneforskrifta kapittel 5.1.a kor det heiter at motorisert ferdsel på land er forbode. Av kapittel 5.4.b går det fram av det kan gjevast løyve til *naudsynt luft- og snøscootertransport som trengst ved tilsyn og vedlikehald av kraftanlegg*. Av kap. 1.2.d går det fram at det også gjeld kraftliner.

Køyringa og sikringstiltaka ligg innanfor området Vatnedalshei der det er ferdselsforbod i perioden 25. april – 31. mai. Av kapittel 4.5 i verneforskrifta går det fram at forvaltningsstyresmakta kan gjere unntak frå ferdselsforbodet i særlege tilfelle når det ikkje strir mot føremålet med vernet.

Vurdering

Naturmangfaldlova §§ 8 - 12

Etter § 7 i Naturmangfaldlova skal dei miljørettslege prinsippa i §§ 8 til 12 leggjast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndigheit. Forvaltningsmyndigheita må ved alle tiltak som vedkjem naturmangfaldet, vurdere søknadane etter desse paragrafane

Kunnskapsgrunnlaget (§8)

Kunnskapen om naturmangfaldet i området er henta frå lokalkunnskap, Miljødirektoratet sin naturbase (www.naturbase.no), database for sensitive artar samt frå NINA sitt GPS-merkeprosjekt. Ein har og nytta kartlegging gjennomført av Norsk Villreinsenter (NVS-rapport 6/210). Kunnskap om kulturminne i området støtter seg på Riksantikvaren sin kulturminnebase (www.asketadden.no).

Transporten går i område som er viktige for villrein gjennom store delar av året og i kalvingssone med ferdselsforbod 25.4 – 31.5. Kalvinga skjer nok i første rekke lenger nord enn i området der transporten skal gå føre seg. Høgspentlina Holen – Breive går enkelte plassar nær hekkelokalitet av raudlista fugl men desse ligg utanfor vernegrensa. Forvaltar er ikkje kjend med statusen på desse og om dei har vore nytta i seinare tid.

Når det gjeld andre artar er det ikkje registrert informasjon om prioriterte artar, truga eller nær truga artar jfr. «Norsk rødliste». Det er heller ikkje registrert informasjon om utvalde naturtypar, truga eller nær truga naturtypar i aktuelle området.

Ut frå omtalen ovanfor vurderer ein kunnskapsgrunnlaget å vera tilstrekkeleg til å fatte vedtak i saka. «Føre var prinsippet» i naturmangfoldloven § 9 vert difor tillagt mindre vekt i dei vidare vurderingane.

Økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10 i NML)

Transporten går i området med mange inngrep i form av høgspentliner, reguleringsmagasin og anleggsvegen inn til Store Urevatn. Gjennom året er det ein god del motorisert ferdsel for drift, vedlikehald og tilsyn av desse anlegga. Det er også noko motorisert ferdsel i samband med transport til enkelte driftshusvære i området samt Bykle statsallmenning sine hytter. Anleggsvegen inn til Store Urevatn er open for ålmenta i perioden juli – oktober og ferdsla her er av eit slikt omfang at villreinen i liten grad kryssar vegen. I vinterhalvåret er det generelt liten ferdsel til fots/på ski i området inn mot Store Urevatn. Etter forvaltar si vurdering er den samla belastninga på området høg.

Det har vore ein streng praksis for å ikkje tillate aktivitet og transport i tida med ferdselsforbod. Løyvet til motorferdsel som Otra kraft har i området er til dømes gjeldande fram t.o.m 24. april kvart år. Forvaltar meiner det er viktig å halde på dette. År om anna vil snømengda i området vera av eit slik mengde at det skapar problem for linenettet. Det kan stillast spørsmål om kor

stort problem det er med kort avstand frå bakken og opp til lina i ein avgrensa periode på våren og i eit område med svært liten ferdsel. På den annan side er sikringstiltak og kontroll av dette jamfør søknaden lovpålagt. Truleg er det betre å tillate noko aktivitet i tida med ferdselsforbod slik at ein unngår behov for større arbeid som følgje av skade. Transporten er også relativt avgrensa med ein transport (to snøscootere) ein gong i veka.

Kostnadane ved miljøforringing skal berast av tiltakshavar (§ 11 i NML) og miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar (§ 12 i NML)

Søkar er ansvarleg for at transporten vert gjennomført på ei miljømessig god måte. Grunna ferdselsforbodet og mogleg konflikt med raudlista fugl bør det stillast krav om kontakt med Statens Naturoppsyn i forkant av kvar transport slik at ein kan tilpassa transporten i størt mogleg grad.

Konklusjon

Generelt bør ein halde på ein streng praksis med å ikkje tillate ferdsel og aktivitet i tida med ferdselsforbod. Under tvil kan ein tillate transporten det vert søkt om. Transporten er avgrensa til ein tur pr. veke fram til snømengda er redusert og det kan førebyggje større aktivitet som følgje av eventuell skade på linenettet. I tillegg går hovudtyngda av kalvinga føre seg noko lenger nord-vest enn der transporten skjer. Det bør settast vilkår om kontakt med Statens Naturoppsyn i forkant av transportane.

Kopi:
Bykle kommune
Fylkesmannen i Agder

AU 24/20 Eventuelt